

Ny forskning: Amfetaminpreparat *förbättrar inte förmågan till uppmärksamhet* – gör bara trötta barn tillfälligt ”mer alerta”

19/1-26

Borde inte det här vara slutet för utskrivningen av centralstimulantia ”mot ADHD”?

Nu kan vi läsa att amfetaminpreparat (Ritalin, Elvanse) *inte förbättrar förmågan till uppmärksamhet*. I stället gör dessa ”ADHD-preparat” trötta barn mer vakna; de får trötta barn att lättare stå ut med tråkiga uppgifter. Och vi får den befogade varningen, pillren kan ge *bestående* skador när de maskerar kronisk sömnbrist.

Den här forskningsrapporten kommer inte från någon udda, ”kontroversiell” publikation med liten ”impact factor”. Den är publicerad i tidskriften *Cell*, som anses vara en av de mest prestigefyllda vetenskapliga tidskrifterna, med extremt hög status och genomslagskraft.

Den här hjärnabbildningsstudien kom i sin sammanfattning fram till:

”Centralstimulantia (som metylfenidat) har tänkts förbättra uppmärksamheten genom att påverka hjärnans uppmärksamhetsnätverk. [Data från hjärnstudier] avslöjar nu att centralstimulantia är associerade med förändringar i vakenhet (arousal) och belöning, men inte med uppmärksamhetssystem, vilket tyder på att de förbättrar prestationer genom att öka vakenhet och bedömt uppgiftsvärde, inte uppmärksamhetsförmåga.” (*Stimulant medications affect arousal and reward, not attention networks, 24 december 2025*)

In brief

Stimulant medications (e.g., methylphenidate) were thought to improve attention by acting on the brain's attention networks. Functional connectivity data now reveal that stimulants are associated with changes in arousal and reward, but not attention systems, suggesting that they enhance performance by increasing vigilance and perceived task value, not attentional capabilities.

Och då vet vi att det som också ”har tänkts” är att ADHD är en *störning i just förmågan till uppmärksamhet*. Där de amfetaminpreparat som 90 000 svenska barn får (2024), ”har tänkts” åtgärda de *obalanser* i hjärnan som direkt skapar denna *uppmärksamhetsstörning – Attention Deficit* i begreppet ADHD.

Där den rimliga frågan nu måste vara: Om nu dessa amfetaminpreparat verkar genom ”förändringar i vakenhet”, genom att göra barnen ”mer alerta”, måste det man egentligen behandlar vara en ”*brist på vakenhet*” – en trötthet, en energilöshet?

Där alltså själva begreppet ”ADHD” kan skrotas; det var ingen *medfödd uppmärksamhetsstörning*, beteendet var ett utslag av trötthet, en sömnbrist – med många självklara orsaker. Och det lika självklara: ”*Botemedlet*” kan inte vara *beroendeframkallande amfetaminpreparat med en uppsjö av väl kända allvarliga skadeverkningar*.

.....

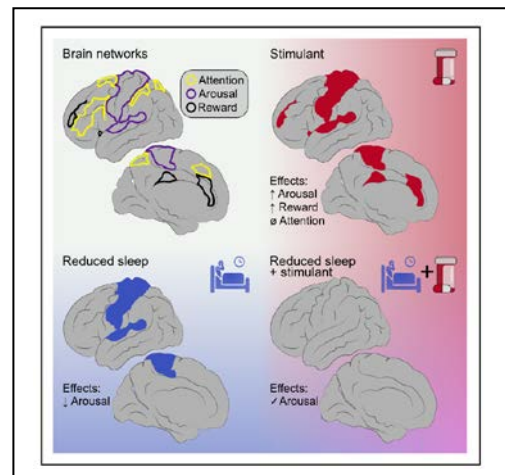
Vi får i sammanfattningen till studien veta: **“Brain areas affected by the drugs control reward and wakefulness, not attention, study shows.”**

(Hjärnområden som påverkas av drogerna styr belöning och vakenhet, inte uppmärksamhet“.)

Vi kan med lite ironi skriva, ”idag vet forskarna” att amfetaminpreparaten direkt påverkar de delar av hjärnan som har med vakenhet att göra, *inte* de delar som påverkar uppmärksamheten; ”fungerar inte som vi trott”, ”vi måste tänka om”.

Vi får också i den inledande sammanfattningen veta: **”Stimulants reversed the behavioral and brain effects of sleeping less.”**

Alltså att ” Centralstimulantian motverkade beteendeffekterna och hjärneffekterna av mindre sömn.”

En forskningsrapport helt förödande för teorin om ADHD och dess behandling

Det här är naturligtvis inget mindre än förödande för teorin om ”ADHD” och behandlingen med amfetaminpreparat. Ett område som i olika versioner bygger på att barnen ”med ADHD” har *en medfödd störd uppmärksamhetsförmåga*, som beror på *en obalans i hjärnans signalsubstanser*, och som *korrigeras* med hjälp av amfetaminpreparat.

Här kommer man istället fram till att narkotikan *inte* har någon effekt på *uppmärksamhetsförmågan*, utan skapar en *vakenhet* (som all stimulantia) och har effekter på hjärnans ”belöningssystem” (som all stimulantia).

Läs det helt avgörande fyndet igen: ”Stimulants reversed the behavioral and brain effects of sleeping less”. Alltså: **“Centralstimulantian motverkade beteendeffekterna och hjärneffekterna av mindre sömn.”**

Amfetaminpreparaten gör trötta barn, barn med sömnbrist, ”mer alerta” – för en stund.

De åtgärdar *inte* någon inneboende uppmärksamhetsbrist (”attention deficit”).

.....

Amfetaminpreparaten kunde också (på 50-talet) ”lyfta den deprimerade psykiatriska patienten”, kunde få fram de schizofrena ur hörnen, och kunde ”bryta ner alkoholistsens motstånd mot psykoterapi”.

Ja, Ritalin och andra amfetaminpreparat kunde enligt psykiatriker och läkemedelsbolagen bota nästan ALLT – och det på bara några minuter! Det var en ”quick fix” av det mesta av det som människor hade problem med.

Att amfetaminpreparat i nuet förs ut som ett ”sjukdomsspecifikt” läkemedel, som rättar till den medfödda uppmärksamhetsstörningen ADHD, är inget annat än – ja, vadå?

Och nu har vi landat i att barn som inte sover tillräckligt, som är trötta, utmattade, med sin ADHD-diagnos och amfetaminpreparat, kan ”kompensera” för sin avsaknad av sömn.

En mångmiljardindustri bara i Sverige, där enbart den rena försäljningen av amfetaminet Elvanse nu uppgår till över en miljard på ett år, och hotar sjukvårdsbudgeterna.

I TV4-soffan (där marknadsföringen av ADHD och amfetamin länge har flödat) fick vi nyligen budskapet av presenterad patient: ”Jag hade ingen aning om att trötthet var ett så vanligt symptom för adhd”. Och, berättar TV4: **medicinen ”fungerade jättebra”**.

I radioprogrammet Diagnosinflationen får vi också en hyllning till amfetaminets mirakulösa effekter. Här får en förälder berätta att pillren har en omedelbar effekt och att sonen i familjen efter att ha fått dem utskrivna gick direkt upp och städade sitt rum för första gången. (”Städningen går som en dans.”)

Efter 60 år får Ciba-Geigys (nu Novartis) reklam för amfetaminpreparat en renässans!

Vi har gått varvet runt.

“... might cause lasting damage if used to cover up chronic sleep deficits”

Det behövs inga förklaringar från forskare för att förstå att brist på sömn är *ytterst* skadligt, speciellt för barn, och speciellt om sömnbristen fortsätter under längre tid. Alla lär ha erfarenhet av hur tufft det är att studera och förstå, när man är trött. Och alla vet hur svårt det är att ge sig i kast med uppgifter när man inte har sovit.

In kommer Ritalin, Concerta, Elvanse, som i ett pressmeddelande, enligt forskarna ”kan verka hjälpa genom att härma en del av effekterna av en god natts sömn, medan de fortfarande gör barnet sårbart för de långsiktiga effekterna av sömnbrist.”

Forskarna säger också att amfetaminpreparaten **”kan orsaka *bestående skada om de används för att maskera kronisk sömnbrist*”**. (Kursivt här)

Det väldigt uppenbara är också de skador som centralstimulantian *direkt* ger på sömnen. Det är därför vi ser att utskrivningen av amfetaminpreparaten följs av utskrivning av sömnmedel eller hormonella preparat för att på något sätt få barnen att sova. Och så har man slagit in på vägen mot en livslång psykiatrisk patient där skadorna av psykofarmaka tolkas som en ny ”psykisk störning”, som måste behandlas med än mer psykofarmaka.

För att ”kompensera” för all reklam i TV4-soffan, i många andra svenska medier, och från kända psykiatriker med intima band till tillverkarna av narkotikan, bör följande sägas.

Amfetaminpreparat (här Concerta) har i så kallade dubbelblinda randomiserade placebokontrollerade studier, alltså studier där varken försökspersoner eller forskare vet vilka som får amfetaminpreparatet eller sockerpiller, i studier på vuxna gett följande resultat:

- Det var en **62 % högre risk** att de som fick Concerta uppvisade depressionsrelaterade effekter under studierna, jämfört med dem som fick placebo;
- Det var en **190 % högre risk** att de som fick Concerta uppvisade psykos/mani-relaterade effekter under studierna, jämfört med dem som fick placebo;
- Det var en **116 % högre risk** att de som fick Concerta uppvisade aggressionsrelaterat beteende under studierna, jämfört med dem som fick placebo.

Den utredande engelska läkemedelsmyndigheten skrev (2010):

- **”Det har fastställts ett orsakssamband för Concerta när det gäller aggression, tics och depression.”**

Vidare:

- **”Det främsta nya säkerhetsproblemet från studiedata är runt frekvensen av psykiatriska skadeverkningar och att dessa ofta är de novo [nya]. Vad som särskilt bör noteras är antalet fall av ångest men också att förekomsten av depression och av aggressiva och fientliga beteenden är förhöjd.”**

Och vidare om missbruksrisken:

- **”Det bedöms att det finns en avsevärd missbruks- och spridningsrisk med Concerta.”**

Tyvärr inget vi får veta av vare sig Socialstyrelsens psykiatriska experter, eller av massmedia.

Det är väl känt att depression är **starkt** förknippad med självdestruktiva beteenden. Studier visar att upp till 50-70 % av personer med depression uppvisar någon form av självdestruktivitet. Den engelska läkemedelsmyndighetens sammanfattning av resultaten av studierna av amfetaminpreparatet sade alltså att Concerta **orsakar depression**, att risken att utveckla depressiva symtom var 62 procent högre för dem som fick Concerta jämfört med de som fick sockerpiller.

Med tanke på det ovanstående är det inte konstigt att **411 unga (10-19) förra året kördes till sjukhus för överdoser av amfetaminpreparat i självdestruktivt syfte** (det högsta antalet någonsin).

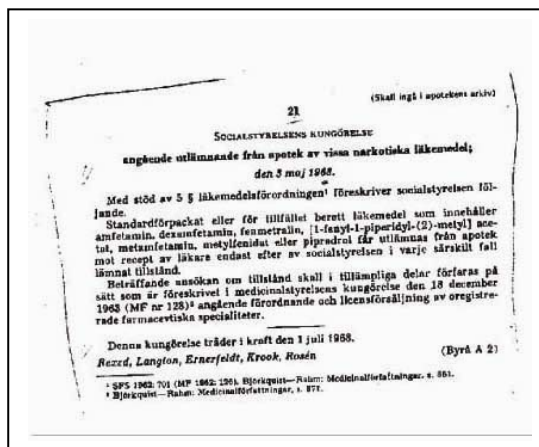
De sista sex åren har 1430 unga kvinnor körts till akuten efter motsvarande överdoser av amfetaminpreparat i självdestruktivt syfte. En otrolig skandal!

Ingen av dem har bevärdigats med någon plats i TV4-soffan eller getts utrymme i andra medier. Inga åtgärder har vidtagits av ansvariga myndigheter för att hantera denna medicinska katastrof, som de varit delaktiga i att skapa.

.....

På 60-talet hotade narkotikaåklagaren i Stockholm med att göra en razzia på dåvarande Medicinalstyrelsen, i syfte att komma åt alla data runt den missbrukskatastrof från amfetaminförskrivning som psykiatriker och ansvariga myndigheter skapat.

Nu gick det inte så långt. Myndigheterna agerade till slut. Alla amfetaminpreparat drogs in från marknaden. Det behövdes efter det licens i varje enskilt fall för att få skriva ut narkotikan.

Kan det vara dags med hot om en ny razzia på Socialstyrelsen och Läkemedelsverket?

Janne Larsson

skribent/researcher

janne.olv.larsson@telia.com